

Gospodarske stvari.

Konje, vole ali krave za voz, kaj kaže manjšemu kmetovavcu bolje?

M. O tem prašanju, o katerem se je po raznih časnikih že mnogovrstno pisalo, pripoveduje neki kmetovavec svoje skušnje tako-le: Prišel sem iz kraja, kder se le konji v gospodarstvu za vožnjo in poljedelstvo vpregajo. Seveda sem se tudi v novi domačiji konjev za vožnjo omislil. Moji sosedi so z glavami majali in mi nič dobrega prerokovali, češ da si konje redim, ki le žito pozobljejo. Ostal sem pa pri konjih samo že iz tega uzroka, ker volov nisem mogel trpeti. Tu berem v dobrem gospodarskem časniku sostavek, ki reje volov živo priporoča, reje konj pa odsvetuje. Brž si nakupim par brhkkih srednje velikih volov, delam z njimi in jih tudi sam oskrbujem in krmim. Ko sem delanje z voli skusil, sem se tudi za vole odločil. Ne opravijo v plugu ravno toliko, kolikor moja konjiča, prav za prav le pol toliko, ker sta konja močna in kolikor konji drugih ljudi, tudi moja voliča preorjeta. Pri delu dobivata prav dobro krmo, vendar ne tako dobro, kakor konja. Po zimi jesta le rezanje, pol slame, pol detelje, vrh tega še vsaki dan nekaj krompirja za poboljšek. Pri tem sta debela in vredna za mesarja. K vsemu temu dajeta boljši gnoj, kakor konja, sta vsaki dan na prodaj, imata tudi v starosti še ceno. Imam dva dobra mlada konjiča, ponujam jih na prodaj, kakor krmar kisló pivo in vendar jih nikdo noče. Starih konjev se pa ljudje še branijo, če bi jih jim hotel v dar podariti, ako jih jim je krmiti treba. Sklenil sem tedaj si volov kupiti in le par konjev držati za dela, za ktera voli ravno niso.

Moj oča si je za rezanje ilovice najpoprej konja držal, po tem sta stopila vola na konjevo mesto, katerima sta oslička sledila in tema par kravic. Krave so se še pasle po beli detelji, ktero so že konji, voli in osli popasli bili. Krave so opravile isto delo, postale so pri tem debele in dajale še teden na teden 4 funte putra. Od njihovega mleka se je še opitala svinja seveda še poleg druge krme. Take skušnje so me naklonile, da sem se pozneje le krav za delo posluževal. Kdor sam z kravami dela, ali kdor jih ne prepušča sivovim rokam kakega zdijanega hlapca, temu se ni bati za krave. Naj vlečejo 4 krave plug namesto dveh volov!

Kumare v cukru.

M. Vzamejo se popolnoma zrele, že nekaj žolte, prav mesnate kumare, te se najprej olupijo, in po tem po dolgem prerežejo. Ko se je semenjak iz njih vzela, se razkosajo v prst široke in 5 do 8 centim. dolge kose. Ti kosi se vzvagajo in potem v navadnem jesihu na pol vzkuhajo. Na to se vsujejo v sito, da se odtečejo. Zdaj se na

funt kumar vzkuha $\frac{3}{4}$ funta cukra, pol kafejne skledice navadnega jesiba, v kar se potem kumare denejo. Ko se je vse vkup nekaj časa kuhalo, pa tako, da kumare niso mehke postale, se pene z kuhovnico lepo posnemajo in slednjič kumare v pripravne skledice spravijo. Sok se še dalje kuha, da se nekoliko zgosti. Ko se je to zgodilo, se pusti, da se nekoliko vzhladi in potem čez kumare v steklenici vlije. Po 8 urah se sok, kateri se je zopet odcedil, zopet blizu 5 minut dolgo kuha in takrat se potem vrel čez kumare vlije. Ko so se vzhladile, se z pergamentom ali mehurjem zaveže steklenica. Iz steklenice se smejo potrebne kumare za kuhavo naprej in naprej jemati in one kumare, ki v steklenici ostanejo med tem ne trpijo nobene škode.

M. Gorjušica ali ženof. Gorjušica (*Sinapis alba et nigra*) je dvojne sorte, prva z beložoltim druga z črnim semenom. Ta jednoletna rastlina ljubi lahko, peščeno zemljo. Meseca marca se mora iz proste roke posejati, meseca avgusta pa pospraviti. Seme ostane dve do štiri let za sejanje pripravno. Obe sorti imate jednako vrednost in se včasih med seboj pomešani sejete. Žolti sorti se vendar za napravljanje gorjušice prednost daje. Rabi se gorjušica v mladju v kuhinji za salato, kakor mlada kreša, seme za olje, ki pa ni posebne vrednosti, najbolj pa za napravo gorjušične moke, ki se pogosto v lekarstvu za zdravilo rabi. Največ se je pa porabi za okusno pikantno pomačko k govedini in drugim jedilom. Pripravlja se ali z jesihom ali vinskim moštom. Moka dobiva barvo, kakoršno ima seme, iz ktere je izmleta. —

Sejmovi na Štajerskem. 30. avg. Hajdina, Poličane; 1. sept. št. II na Goričkem, Blanca in Žigerski vrh, Planina, Lemberg, št. II pri Šoštanj; 2. sept. št. II na Goričkem, sv. Bolfank pri Trnovcih; 3. sept. Zreče, Tinsko, Kamca, 4. sept. Maribor, Rozalija; 5. sept. Dobje; 6. sept. Poprež; 7. sept. Slivnica, Vojnik, sv. Jedert, Kozje, sv. Gore.

Sejmovi na Koroškem. 3. sept. Bleiburg, Reichenau, Tvimberg; 7. sept. Blatnica; 10. sept. Grades, Gmünd, št. Jakob v Rožni dolini, Reichenfels, Reisberg, Lesnik, G. Jezero; 11. sept. Lise-reg, 14. sept. Trebenj.

Dopisi.

Od sv. Jakoba v Slov. gor. (Nova meša.) Po žalostnem zadnjem poročilu o nemili toči imam dnes posebno veselje naznaniti. Pretečena nedelja bo našej fari dolgo let v radostnem spominu ostala; kajti ta den je bil pri nas slovesen den, kakoršnega naša fara že dolgo let videla ni. Naš novo posvečeni duhoven č. g. Jakob Očgerl